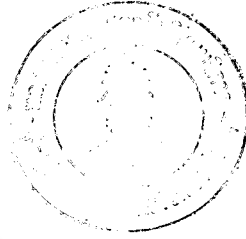

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การว่ายน้ำเป็นกิจกรรมที่สำคัญและจำเป็นสำหรับมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณเกี่ยวกับการว่ายน้ำ ศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน ได้ให้ข้อคิดไว้ว่า ว่ายน้ำเป็นกิจกรรมกีฬาประเภทหนึ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญต่อความปลอดภัยต่อชีวิตมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ การว่ายน้ำยังเป็นการออกกำลังกายที่ดีที่สุด¹ และนับว่าเป็นกิจกรรมที่มีผลรวมคุณค่าของกิจกรรมสูง เมื่อเปรียบเทียบกับกีฬาประเภทอื่น ๆ เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล เทนนิส วอลเลย์บอล กรีฑาและลาน นอกจากนี้ การว่ายน้ำยังให้คุณค่าต่อร่างกายหลายด้านโดยเฉพาะด้านร่างกาย ด้านสวัสดิภาพ และด้านนันทนาการ มีระดับคุณค่าสูงสุดรองลงมา คือ ด้านจิตใจ และด้านสังคม ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว การว่ายน้ำมีคุณค่าต่อร่างกายถึง 8.5 ใน 10^2 ในด้านจิตใจ ศาสตราจารย์ ดร.อีกร์ ชาร์คอฟสกี เจ้าของโครงการทดลองเกี่ยวกับการว่ายน้ำของเด็กเกิดใหม่ ซึ่งตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ว่า การที่เด็กได้ว่ายน้ำจะเป็นผลดีโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบประสาทของเด็ก การว่ายน้ำมีส่วนช่วยให้เด็กกินอาหารได้มาก นอนหลับสนิท ไม่

¹นิพนธ์ กิติกุล, "เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับกีฬาทางน้ำ," กีฬาทางน้ำ ว่ายน้ำ 7
ไปโลน่า ชมรมกีฬาทางน้ำ สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ประมวลศิลป์, 2518), หน้า 11.

²John M. Cooper and Clinton Strong, The Physical Education Curriculum (Los Angeles : Lucas Bother Publishers, 1973), pp. 13-17.

โยเย และเป็นคนที่มีความอดทนอยู่เสมอ¹

มนุษย์มีความต้องการ การออกกำลังกาย การพักผ่อน และความปลอดภัยในชีวิต มนุษย์จึงพยายามทุกวิถีทางที่จะตอบสนองความต้องการของตน สระว่ายน้ำจึงเป็นสถานที่หนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อการนี้ ในสมัยก่อนมนุษย์อาศัยแม่น้ำ ลำคลอง หนองบึง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมทางน้ำ แต่ในปัจจุบันนี้ประชาชนจะอาศัยสถานที่ดังกล่าวในการประกอบกิจกรรมทางน้ำเหมือนแต่ก่อนก็ทำได้ยาก เพราะแหล่งน้ำดังกล่าวนี้มีสภาพไม่สะอาดพอที่จะไปประกอบกิจกรรมทางน้ำ เป็นการเสี่ยงภัยต่อเชื้อโรคต่าง ๆ ที่ปะปนอยู่ในน้ำเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับการขยายตัวของเมือง ทำให้ลำคลอง หนองบึงต้องถูกถมเพื่อใช้พื้นที่สำหรับการปลูกสร้าง บ้านเมืองมีสภาพแออัด สถานที่ปลูกสร้างเพิ่มขึ้น และอยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ การแก้ปัญหาของประชาชนสามารถทำได้โดยไปประกอบกิจกรรมทางน้ำภายในสระว่ายน้ำของทางราชการและเอกชน โดยเฉพาะสระว่ายน้ำ-เอกชนนั้น เจ้าของถือเป็นแหล่งดึงดูดรายได้ และความสนใจที่คุ้มค่ากับการลงทุนมาก²

สระว่ายน้ำเป็นสถานที่ที่มีปริมาณน้ำกักขังอยู่ให้มีความลึกมากพอสำหรับใช้เพื่อการออกกำลังกายควยการว่ายน้ำ กระโดดน้ำ และพักผ่อนหย่อนใจ โดยมีใต้มุงเพื่อให้เป็นสถานที่อาบน้ำชำระร่างกายตามปกติ³ ปัจจุบันโรงเรียนบางโรงเรียน สนามกีฬาบางแห่ง สถานบริการทางสุขภาพ สโมสร หมู่บ้าน และโรงแรมขนาดใหญ่ มักจะก่อสร้าง

¹ จุฑาทิพย์ สุวรรณวงศ์, "การว่ายน้ำช่วยให้เด็กอารมณ์ดี," สยามรัฐ (16 กุมภาพันธ์ 2523) : 4. แปลจาก (An Experiment : Baby Swimming).

² ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์, "เอกสารประกอบการสอนวิชาสื่อการสอนพลศึกษา เรื่องสระว่ายน้ำ" (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 1.

³ Joseph A. Salvato, Environmental Engineering and Sanitation (New York : John Wiley & Sons, Inc., 1972), p. 638.

สระว่ายน้ำสำหรับการแข่งขันกีฬาทางน้ำ การออกกำลังกาย การพักผ่อน และแก้ไข
 ขอบกพร่องทางร่างกายหรือฟื้นฟูสุขภาพ นอกจากนี้แล้ว สระว่ายน้ำยังเป็นสถานที่สอน
 ว่ายน้ำสำหรับเด็ก ตลอดจนผู้ว่ายน้ำไม่เป็น ทำให้คนมีโอกาสในการป้องกันอันตรายเนื่อง
 จากอุบัติเหตุทางน้ำ และยังเป็นสถานที่ให้มีการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยทางน้ำ

การที่มีผู้ไปใช้สระว่ายน้ำเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น แสดงให้เห็นว่า
 สระว่ายน้ำเป็นสถานที่ที่เหมาะสมดังที่ อเล็กซานเดอร์ เอ็ม กาบรีลเซน และคณะ
 (Alexander M. Gabrielsen and Others) ได้กล่าวสนับสนุนว่า

1. สระว่ายน้ำเป็นที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านการพักผ่อน
 หย่อนใจ ออกกำลังกาย ฝึกหัดว่ายน้ำ และนันทนาการในบ้านและชุมชน
2. สระว่ายน้ำมีสภาพความปลอดภัยเกือบครบถ้วน เมื่อเปรียบเทียบกับแหล่ง
 ว่ายน้ำอื่น ๆ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนองบึง ชายทะเล หรือทะเลสาบ¹

แต่อย่างไรก็ตาม สระว่ายน้ำถ้าขาดการรักษาและการควบคุมที่ดีแล้ว อาจจะ
 กลายเป็นแหล่งที่สามารถก่อให้เกิดการแพร่เชื้อโรคต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากผู้ใช้
 สระเป็นโรค หรือน้ำในสระมีเชื้อโรค เชื้อโรคจากผู้ป่วย หรือผู้ที่เปื้อนพาหะอาจจะแพร่
 กระจายลงในน้ำ ทำให้ผู้ไร้อื่น ๆ มีโอกาสติดโรคนั้นได้ โรคต่าง ๆ ที่สามารถติดต่อกัน
 กันได้โดยการใช้น้ำร่วมกัน ได้แก่

โรกระบบทางเดินอาหาร เช่น ไทฟอยด์ บิด และโรคท้องร่วงอื่น ๆ

โรกระบบทางเดินหายใจ เช่น หวัด ปอดบวม ไข้หวัดใหญ่ ฯลฯ

¹Alexander M. Gabrielsen, Betty Spears and B.W. Gabrielsen, Aquatics Handbook (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1960), p. 175.

โรคผิวหนัง เช่น กลาก เกือบ หิด โรคเท้าเปื่อย และโรคหนองของ
บาดแผล รวมทั้งโรคเยื่อตาอักเสบเนื่องจากเชื้อบางชนิด

โรคทางระบบสืบพันธุ์ เช่น กามโรค¹

ดังที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าสรีระว่ายน้ำมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่
จะต้องมีการควบคุมดูแลโดยเฉพาะอย่างยิ่งสรีระว่ายน้ำในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีเป็นจำนวน
มาก และมีประชาชนเป็นจำนวนไม่น้อยที่นิยมใช้สรีระว่ายน้ำเป็นที่ประกอบกิจกรรมทางน้ำ
ในอนาคตนานสรีระและความนิยมของประชาชนจะเพิ่มมากขึ้น ความสำคัญของสรีระว่ายน้ำ
ก็จะเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการเอาใจใส่ควบคุมดูแล
ดังที่ ประสงค์ พิพัฒน์พร ไค้เสนอแนะว่า "... สรีระว่ายน้ำควรมีการควบคุมดูแลกันอย่าง
ใกล้ชิดและถูกต้องตามหลักวิชาการ สรีระว่ายน้ำทุกแห่งควรได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่อนามัย
และมีกฎข้อบังคับควบคุมเกี่ยวกับการก่อสร้างสรีระว่ายน้ำการดำเนินงาน และการสุขาภิบาล
ทั้งนี้เพื่อป้องกันโรคติดต่อและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน..."²

ผู้วิจัยจึงใคร่จะศึกษาการจัดและดำเนินการสรีระว่ายน้ำในกรุงเทพมหานคร เช่น
การบริหารสรีระว่ายน้ำ การจัดสุขาภิบาลสรีระว่ายน้ำ และการจัดให้ความปลอดภัย รวมทั้ง
ปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้ทราบสภาวะการปัจจุบันของสรีระว่ายน้ำในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะเป็น
ประโยชน์ในการจัดและดำเนินการสรีระว่ายน้ำในอนาคตต่อไป

¹พิชิต สุกุดพราหมณ์, การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม (กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์สามมิตร, 2521), หน้า 107.

²ประสงค์ พิพัฒน์พร, "รายงานการศึกษาและทดลองเรื่องสรีระว่ายน้ำ,"
(รายงานการศึกษาสำหรับปริญญาตรี ทางวิทยาศาสตร์ สาขาสุขาภิบาล คณะสาธารณสุข
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์, ปีการศึกษา 2504-2505), หน้า 58.

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดและดำเนินการสรวายน้ำในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อรวบรวมรายละเอียด และข้อมูลต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดและดำเนินการสรวายน้ำในโอกาสต่อไป
3. เพื่อเสนอแนะทางการแก้ปัญหาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสรวายน้ำในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงปัญหาการจัดและดำเนินการสรวายน้ำในกรุงเทพมหานครทางด้านการบริหาร การสุขาภิบาล และการให้ความปลอดภัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้เป็นผู้จัดการสรวายน้ำ จำนวน 25 คน และผู้มาใช้บริการสรวายน้ำ จำนวน 100 คน จากสรวายน้ำในกรุงเทพมหานคร จำนวน 25 แห่ง

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้จัดการสรวายน้ำและผู้มารับบริการให้คำตอบที่เชื่อถือได้ตรงตามความเป็นจริง

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบปัญหาการจัดและดำเนินการสรวายน้ำในกรุงเทพมหานครปัจจุบัน

2. เป็นการขยายวงวิชาการค่านอุปกรณ และสิ่งอำนวยความสะดวกทาง
พลศึกษาในประเทศไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. เป็นแนวทางแนะนำและเสนอแนะสำหรับการจัดและดำเนินการสรวายน้ำ
แห่งใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. เป็นการศึกษาชั้นนำสำหรับการวิจัยคานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสรวายน้ำใน
โอกาสต่อไป

คำจำกัดความของการวิจัย

ผู้จัดการสรวายน้ำ หมายถึง ผู้ที่จัดและดำเนินการสรวายน้ำในกรุงเทพ
มหานคร

ผู้ใช้บริการ หมายถึง สมาชิกที่มีคุณสมบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของ
สรวายน้ำ ในกรุงเทพมหานคร

สรวายน้ำ หมายถึง สรวายน้ำของทางราชการและเอกชน ในกรุงเทพ
มหานคร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย